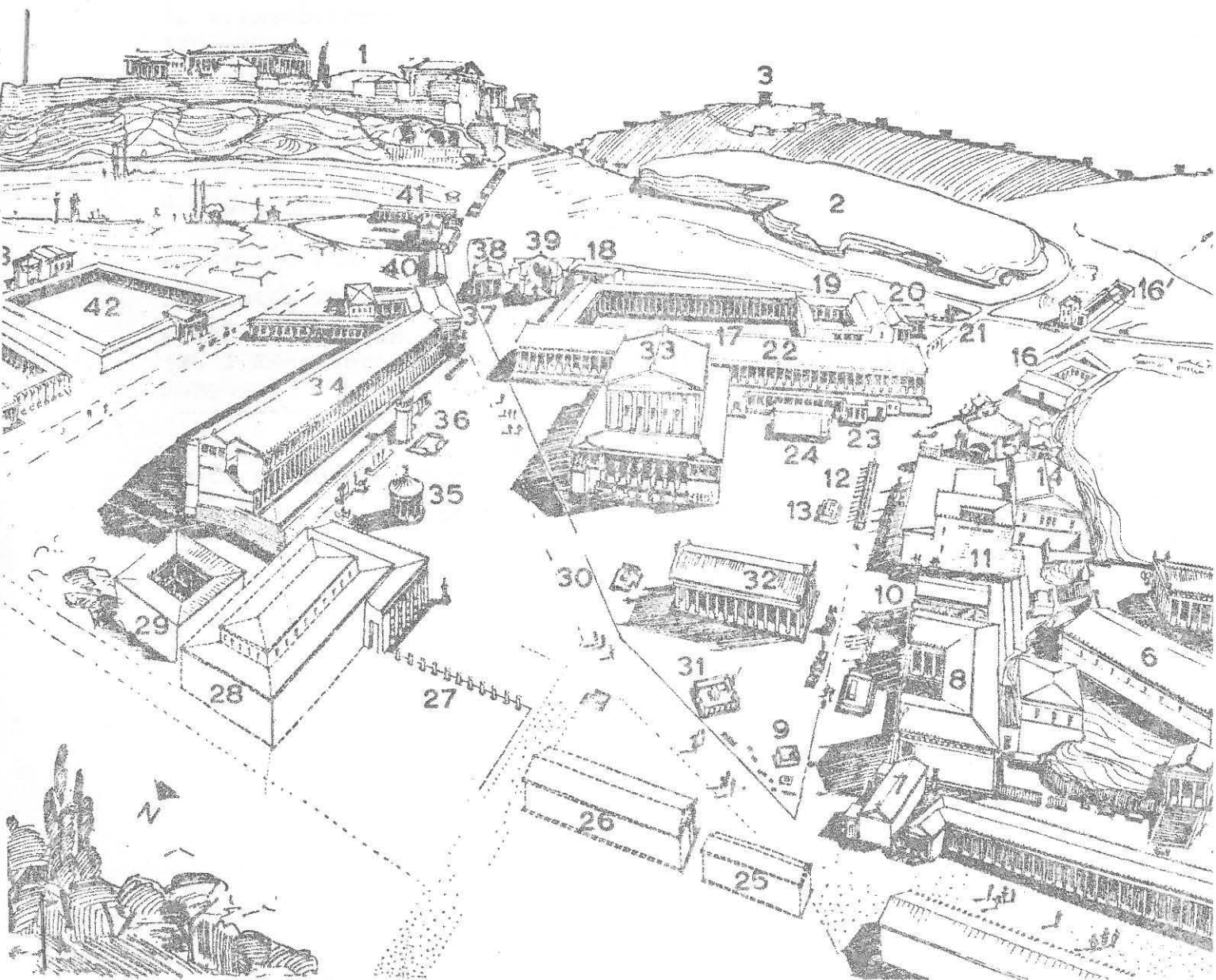

AGORA

1979-6-8

Under rubrikken *Meddelelser fra Institut for Oldtids- og Middelalderforskning* bringes dokumenter fra instituttets kollegiale organer og øvrige informationer om instituttets aktiviteter og undervisning. Disse meddelelser er underskrevet med navn ledsaget af funktion i de pågældende organer.

Alle øvrige indlæg dækker udelukkende underskriverens/underskrivernes personlige mening.

AGORA

1. årgang 6-8
december 1979

ISSN 0106-2913

(Bemærk dette nummer, for
ved hjælp af det kan man
få AGORA udleveret fra al-
le velassorterede tidskrift-
samlinger, især fra dem,
der registrerer med EDB!)

Redaktion:

Søren Chr. Hindsholm
Simon Laursen
Søren Sørensen
Peter Terkelsen
Giuseppe Torresin

INDHOLD:

Meddelelser fra Institut for Oldtids- og Middelalderforskning:

Referater fra IB	s. 2
Referater fra IR	s. 5
Referater fra SN	s. 12
(NB I SN-referaterne er der en fejl i nummereringen, så nr. 11 mangler)	
-----	-----
Næste semesters undervisning	s. 22
En hilsen og en notits	s. 31

Referat af IB-møde mandag den 10. september 1979

Til stede: Otto Steen Due (bestyrer), Ole Thomsen, Dorthe Søndergaard, Hans Gregersen,
Simon Laursen.

Fraværende: Holger Friis Johansen.

På dagsordenen stod bl.a. drøftelse af udkast til svar vedr. høring over det faglige landsudvalgs indstilling.

1. Meddelelser fra bestyreren.

- a) Instituttet har fra HF modtaget brev af 3.9.1979 med indkaldelse af besvarelse af direktoratets skemaer over bemanning som indkaldt i Direktoratet for de videregående uddannelsers skrivelse af 30.8. til Å.U. Vedlagt lagt er kopi af brev fra Direktoratet for de videregående uddannelser til Å.U. af 30.8.1979 samt et antal kopier af omtalte skema. Bestyreren har udfyldt skemaerne og IB bifaldt hans fremgangsmåde.
- b) Instituttet har modtaget årsberetning fra Institut for Dramaturgi ved Å.U.
- c) Instituttet har til orientering fra Bent Dalsgaard Larsen modtaget kopi af Beretning om studierejse til Heidelberg-München i dagene 26.8. - 2.9.1979.
- d) Instituttet har fra Institut for Linguistik ved Å.U. modtaget brev af 31. aug. 1979 med opfordring til, at O & M udpeger en kontaktperson til deltagelse i høring vedr. nybesættelse af professorat ved Institut for Linguistik. IB besluttede at udpege Holger Friis Johansen.
- e) Bestyreren oplyste om omfanget af de hidtil indkomne oplysninger om fotokopieringsbehov og udtrykte det ønske, at flere snarest muligt ville oplyse om deres behov.
- f) Bestyreren redegjorde for Instituttets medhjælpskonto og bibliotekaren ytrede i den forbindelse ønske om at få en eller flere ekstra biblioteksmedarbejdere.

2. Behandling af udkast til svar vedr. høring over det faglige landsudvalgs indstilling.

Bestyreren redegjorde kort for det foretagne arbejde, og bestyrelsen kritiserede enkelte detaljer, der rettedes. Det besluttedes, at den endelige besvarelse skulle ligge til gennemsyn på sekretariatet, hvorefter bestyreren bemyndigedes til at korrigere ordlyden deri i overensstemmelse med evt. fremkommen kritik.

Simon Laursen
referent

Den 1. oktober 1979.

Referat af IB-møde mandag den 17. september 1979.

Til stede: Otto Steen Due (bestyrer), Holger Friis Johansen, Ole Thomsen, Dorthe Søndergaard, Hans Gregersen og Simon Laursen.

Der forelå ingen dagsorden.

1. Redegørelse for og debat om HF's arbejde med svar til Direktoratet for de videregående uddannelser.

Ole Thomsen redegjorde for det af Direktoratet til medlemmerne af det humanistiske fakultetsråd fremsendte materiale, og IB behandlede en række spørgsmål i forbindelse med dette materiale.

2. Evt.

Man diskuterede på Dorthe Søndergaards foranledning arbejdsbyrden på sekretariatet, idet man kunne konstatere, at en overbelastning ville kunne forekomme. IB besluttede at lade bestyreren tage forholdsregler i en given situation.

Simon Laursen
referent

12. oktober 1979

Referat af IB-møde mandag den 8.10.1979 kl. 10.15

Til stede: Otto Steen Due (bestyrer), Holger Friis Johansen, Ole Thomsen,
Dorthe Søndergaard, Simon Laursen, Hans Gregersen.

Der forelå ingen dagsorden.

1. Godkendelse af referater fra IB-møder 10.9 og 17.9.

Til referatet fra 10.9, punkt 1d uddybede HFJ kort, hvad der skulle forstås ved udtrykket "kontaktperson til deltagelse i høring". Begge referater godkendtes.

2. Spørgsmålet om realløbering af stillinger ved det humanistiske Fakultet.

Bestyreren refererede et møde, han havde haft fredag 5.10 kl. 13.30. med formændene for fællesudvalget mellem HF og HFSN. Fællesudvalgets indstilling til den præliminære drøftelse på fakultetsrådsmødet 8.10 var, at den stilling, instituttet på nuværende tidspunkt har stående på ventelisten til genbesættelse, skulle overgå til et andet fag. Det skulle være indenfor mulighedernes rækkevidde for O & M til dækning af byzantinistik og nygræsk at få et 3-årigt externt lektorat.

OT meddelte, at fakultetsrådsmedlemmerne forud for samme møde i fakultetsrådet 8.10. havde fået udleveret de enkelte institutters besvarelser af direktoratets skemaer over bemanning, men ikke indstillingen fra fællesudvalget angående de faktiske realløberingsplaner. Derfor ville det være meget usandsynligt, at der i fakultetsrådet skulle træffes nogen afgørende beslutning ved dette møde. IB tog afstand fra en eventuel realløberingsplan, der ville fratage instituttet en fast stilling. Desuden stod det klart, at, hvis der skulle vælges mellem ingen stilling eller et externt lektorat, ville O & M selvsagt foretrække lektoratet, fordi hele undervisnings- og forskningsfeltet nygræsk og i stor udstrækning også byzantinistik ellers ville ligge brak.

3. Forberedelse af institutrådsmøde.

IB har fra SN modtaget en skrivelse, hvori et oplæg fra oldtidskundskabsudvalget forelægges IR til udtalelse. Derfor besluttedes det at indkalde til IR-møde tirsdag den 23.10 kl. 13.15.

4. Eventuelt.

OT bad bestyreren om at få et opslag op med oplysninger om de gældende regler for efterårsferiens afholdelse og udstrækning. Bibliotekaren meddelte, at 2 havde reflekteret på opslaget om studentermedhjælp til biblioteket. Sammen med bestyreren ville han fordele arbejdet.

Hans Gregersen
referent

Den 20. september 1979.

Referat af institutrådsmøde torsdag den 30. august 1979.

Til stede: Otto Steen Due (bestyrer), Bodil Due, Holger Friis Johansen, Poul Ole Jastrup, Erik P. Hjortshøj, Ole Thomsen, Giuseppe Torresin, Erik Ostenfeld, Dorthe Søndergaard, Søren Sørensen, Ulla Jelsgaard, Hans Gregersen, Simon Laursen.

Fraværende

med afbud: Bent Dalsgaard Larsen, Dorthe Fuglede, Søren Hindsholm, Finn Lyngholm Christensen og Steen Rønnow.

Mødet indledtes med, at bestyreren udtalte mindeord om Franz Blatt. Derefter 5 min. pause.

1. Godkendelse af dagsorden.

Bestyreren oplyste om, at der til punkt 3 var kommet endnu et referat, og at der til punkt 7 var kommet en række nye bilag. Med denne oplysning godkendtes dagsordenen.

2. Godkendelse af referat fra det ordinære institutrådsmøde d. 14. maj 1979.

Referatet godkendtes.

3. Bemærkninger til referater fra IB-møderne d. 7.5, 21.5, 18.6, 2.8 og 15.8.

Ingen bemærkninger.

4. Meddelelser fra bestyreren.

a) Instituttet har fra Statsbiblioteket modtaget brev indeholdende tilbud om biblioteksintroduktion for nye studerende, sagen overlodes til studienævnet.

b) Instituttet har fra Afd. for Nygræsk ved Institut for klassisk filologi ved Københavns Universitet modtaget kopi af skrivelse til Undervisningsministeriet, indeholdende en forespørgsel om, hvorvidt professorerne G.P. Savidis og A. Kyriakidov-Nestores er blevet inviteret til Danmark, som foreslået af Nygræsk afd. 13.1.1978 og indstillet af rektor ved KU 29.6.1979.

Bestyreren mente i hvert fald for G.P. Savidis vedkommende at vide, at denne, som også O&M skulle have haft besøg af, ikke er blevet inviteret.

c) Instituttet har fra HF modtaget ekstrabevilling til medhjælp på kr. 6.000.

d) Instituttet har fra ÅU modtaget kopi af brev fra Dansk Typograf forbund Københavnsafdeling til ÅU indeholdende oplysning om det videre forløb af forbundets ved en henvendelse af sept. 1978 igangsatte bestræbelser på at igangsætte arbejde med kulturelle og videnskabelige værker. Vedlagt i kopi som bilag er en brevveksling mellem Grafisk Kartel og Svend Auken.

Bestyreren fremhævede, at statsinstitutioner til trykning af videnskabelige værker kan opnå op til 120% af arbejds lønnen i tilskud.

e) På skrivelse af 15. aug. 1979 fra ÅU vedr. valg til valggrupperne II, III og IV har bestyreren på den dertil indrettede, vedlagte blanket svaret, at der i valggruppe III er 2 mandater og i valggruppe IV 7.

- f) Instituttet har modtaget skrivelser af 6.7.1979 fra ÅU vedr. aflønning af rustutorer.
- g) Instituttet har fra Steen Rønnow modtaget brev af 17.8.1979 indeholdende meddelelse om, at han udtræder af IR i henhold til styrelseslovens § 28.

5. Meddelelser fra Studienævnet.

Bodil Due orienterede qua studienævnsformand om studentertilgangen, der var på 8 studerende. De var indbudt til første møde på instituttet den 3.9.1979. Der var p.gr.a. den ringe tilgang kun blevet oprettet ét tutorhold, med Bodil Due og Simon Laursen, men bl.a. på baggrund af flere telefonsamtaler var der blevet oprettet et reservehold, bestående af Giuseppe Torresin og Hanne Dittmer. Blandt de tilmeldte var kun to, der skulle have græsk, hvortil for den propædeutiske undervisnings vedkommende kom et antal af 3 a 5 arkæologer. Studienævnet havde i forbindelse med modtagelsen af de nye studerende udsendt brev til alle lærere med opfordring om at deltage i en af SN arrangeret frokost, ved hvilken Utile Dulci ville betale for de nye studerende, og Bodil Due opfordrede alle lærere til at følge opfordringen.

Bodil Due oplyste om, at Steen Rønnow var udtrådt af SN, og suppleanten Søren Hindsholm indtrådt.

Bodil Due orienterede om den nye ordning i videnskabsteori, og i en længere efterfølgende debat fremkom synspunkter, som Bodil Due konkluderede, at SN ville tage stilling til.

6. Meddelelser fra Fakultetsrådet.

Ingen.

7. Behandling af indstilling om landsplanlægning af de humanistiske uddannelser.

Man gennemdebatterede det af Otto Steen Due og Ole Thomsen på IBs vegne og med IBs accept udarbejdede udkast for de klassiske filologiske fag og det af Erik P. Hjortshøj udarbejdede udkast for indisk afdeling; ved debattens afslutning besluttedes det at overlade det til Otto Steen Due, Ole Thomsen og Erik P. Hjortshøj at samarbejde de to udkast til ét brev og desuden foretage, hvad der var blevet foreslået af ændringer i debattens løb, hvorefter det færdige svar med IBs godkendelse ville kunne videregendes.

8. Evt.

Erik Ostenfeld udtalte som kontaktperson til folkeuniversiteterne det ønske, at man, dersom man modtog tilkendegivelser om ønsker om undervisning, ville videregive oplysning herom til ham. Han kunne oplyse, at man i Grindsted og Nykøbing Mors allerede havde tilkendegivet sådanne ønsker.

Giuseppe Torresin oplyste på Agoras redaktions vegne om, at Søren Sørensen ved Steen Rønnows udtræden var indtrådt i redaktionen. IR havde intet at indvende mod denne ændring.

Desuden spurgte Giuseppe Torresin, om instituttet havde modtaget en bog om Ficanaudgravningerne, som han som instituttets repræsentant ved besøget på det danske institut i Rom havde modtaget. Han fandt IRs tilslutning i sit synspunkt, at man måtte give udtryk for instituttets tak for gaven.

Den 20. november 1979.

Referat af institutrådsmøde tirsdag den 23/10 1979 kl. 13.15.

Til stede: Otto Steen Due (bestyrer), Bodil Due, Holger Friis Johansen, Poul Ole Jastrup, Bent Dalsgaard Larsen, Giuseppe Torresin, Ole Thomsen, Dorthe Søndergaard, Dorthe Fuglede, Ulla Jelsgaard, Søren Chr. Hindsholm, Simon Laursen, Søren Sørensen og Hans Gregersen.

Fraværende

med afbud: Erik Ostenfeld, Erik Hjortshøj, Steen Rønnow, Finn Lyngholm Christensen.

Under behandlingen af pkt. 7 deltog på speciel indbydelse Kristian Jeppesen og Niels Hannestad fra Institut for Klassisk og Nærorientalsk Arkæologi og Peter Terkelsen fra Klassikerforeningens arbejdsgruppe angående Oldtidskundskab bifag, samt Aksel Damsgaard-Madsen fra Historisk Institut.

1. Godkendelse af dagsorden.

Bestyreren meddelte, at repræsentanterne fra de to institutter var tilsagt til kl. 14.15, og på dette tidspunkt ville behandlingen af punktet så i alle tilfælde begynde. Således præciseret godkendtes dagsordenen.

2. Godkendelse af referat fra institutrådsmødet den 30.8.79.

Referatet godkendtes.

3. Bemærkninger til referater fra institutbestyrelsesmøderne d. 15.8, 10.9, 17.9, 8.10.

Ingen bemærkninger.

4. Meddelelser fra bestyreren.

Der er kommet

- a) Skrivelse fra Husudvalget om indhentning af forslag til reparationer m.v. HFJ nævnte en mulighed for bedre udstyr til kortophængning.
- b) Oversigt over studenterbestand i 77, 78 og 79 fra registraturren.
BD meddelte, at SN havde modtaget en nyere udskrift fra matriklen med andre talangivelser. Det er underligt, at der officielt opereres med to forskellige tal, og dog er fænomenet årligt tilbagevendende.
Bestyreren ville via sekretariatet foranstalte en undersøgelse af, hvorfor der findes to opgørelser og hvad de forskellige tal bruges til.
- c) Besked fra AU om, at indleveringsfristen for institutberetningen i år er d. 10/12. Bestyreren ville foretage det nødvendige i den anledning.

- d) Skrivelse fra AV-udvalget om reparation og vedligeholdelse af båndoptagere.
Under dette punkt foreslog GT, at instituttet som supplement til biblioteket skulle have optagelser på videobånd af forskelligt fagrelevant TV-materiale. Der skulle findes en ansvarlig for dette område, som skulle undersøge sagens forskellige aspekter. BD nævnte en mulighed for at købe TV-bånd fra Danmarks Radio. Bestyreren lovede, at IB ville tage det op.
- e) En skrivelse fra reproduktionsudvalget vedrørende belastningen af samme. Alt materiale, der ikke skal bruges i undervisningen, bedes fordelt bedre over året, så der ikke bliver for stor belastning omkring semesterstarterne.
- f) Kopi af samarbejdsaftale mellem Statsbiblioteket og undervisningshospitalerne i Århus.

5. Meddelelser fra Studienævnet.

Studienævnsformand Bodil Due gjorde opmærksom på et opslag fra SN om, at arbejdsdirektoratet udbyder studievejlederstillinger til orienterings- og oplysningsbesøg i gymnasieskolen til besættelse. Hun understregede betydningen af, at en student fra vore fag var med der, og yderligere oplyste hun om arbejdets form og aflønning.

6. Meddelelser fra Fakultetsrådet.

Fakultetsrådsrepræsentant Ole Thomsen meddelte

- a) at der, af hensyn til prisstigningerne, er en ny pulje annua på vej.
- b) at der er extra medhjælpsspenge, som kan søges inden 25/10; men at instituttet ikke finder det nødvendigt at gøre det.
- c) at det humanistiske fakultets svarfrist angående det faglige landsudvalgs indstilling er blevet rykket fra begyndelsen af november til sidst i november. Der er kommet et oplæg om reallokering af stillinger fra fællesudvalget. Det indstiller blandt andet, at Institut for Oldtids- og Middelalderforsknings ledige adjunkt/lektorstilling og en ledig adjunkt/lektorstilling på Slavisk Institut reallokeres. Som compensation foreslås 2 eksterne lektorater i henholdsvis byzantinistik og nygræsk og russisk litteratur. Derudover er der opstillet en prioriteringsliste, hvoraf ses, at stillingerne foreslås tildelt Institut for Middelalderarkæologi og Institut for Dramaturgi. OT oplyste, at der ville blive protesteret fra begge institutter mod fratagelsen af de faste stillinger. Selv om IRs medlemmer tilsluttede sig protesten, blev der dog udtrykt glæde over, at fakultetet endelig har anerkendt behovet for undervisning i byzantinistik og nygræsk.

GT spurgte, hvordan det eksterne lektorat i givet fald skulle defineres og opslås, og bestyreren svarede, at det var fakultetets forretningsudvalg, der skulle opslå stillingen efter indstilling fra IR.

Der var enighed om, at den stilling, der eventuelt fratages instituttet, naturligvis skulle ind i bunden af prioriteringslisten, der jo er en behovsliste.

7. Høring vedrørende oldtidskundskab.

Bodil Due startede i sin egenskab af studienævnsformand med at understrege, at der for SN ikke her er tale om noget ganske nyt inden for oldtidsforskningen. Behovet for undervisere i gymnasiet er stadigt voksende, og der er enighed mellem studienævnene på de tre gamle universiteter i bestræbelserne på at opfylde behovet.

Det er meningen, at oversættelser skal indgå i studiet og at kendskabet til græsk skal integreres i læsningen. Det pligtige timetal for lærerne vil forblive uændret, og mange af de nuværende undervisningstilbud vil kunne følges direkte af studerende i oldtidskundskab. Iøvrigt henviste BD til arbejdsgruppens forslag og SNs kommentarer desangående.

Endelig fastslog hun, at endnu en eksamensordning ikke vil få indflydelse på antallet af studienavn ved instituttet. SN opfatter sig stadig som SN for alle klassisk-filologiske fag.

Hun mente, sagen var vigtig og hastede.

Bestyreren opfordrede til, at diskussionen skulle dreje sig konkret om forslaget og ikke så meget om ressourcespørgsmål og undervisningsfordeling.

Damsgaard-Madsen refererede på vegne af alle de ansatte på Historisk Instituts oldtidsafdeling. De var positivt stemte overfor ideen, var enige i, at det hastede og mente, at et eventuelt undervisningssamarbejde godt kunne etableres. Derefter kommenterede han den specifikt historiske del af forslaget. For det første anbefalede han mere sekundærlitteratur på området, måske på bekostning af en del af de primære, historiske kilder, specielt forfatterne Herodot og Thukydid. For det andet betonedede han vigtigheden af den romerske del af oldtiden, som han fandt var trængt en smule i baggrunden, og som af hensyn netop til forslagets insisteren på at studere oldtidens 'Nachleben' måske burde styrkes en hel del, eventuelt i tilvalgsdelen. For det tredje foreslog han generelt, at græskkravene halveredes.

Professor Jeppesen fra arkæologerne fandt, at der var tale om et stort bifag, som også var vanskeligt at vurdere. På det arkæologiske område var han i tvivl om, hvor stor en undervisningsmængde, der ønskedes af hans institut.

Supplerende gav Niels Hannestad udtryk for, at fagets relevans skulle betones noget mere for at faget kunne sælge. Desuden lagde han vægt på det principielle, at kildematerialet fra oldtiden er en syntese mellem det sprogligt-litterære og det fysisk-materielle.

BDL fremhævede instituttets forpligtelse til at opfylde det udefra stillede krav, som læremanglen er, og han ønskede en generel drøftelse af sagen.

BD mente, det var nødvendigt at holde sig til det konkrete forslag og diskutere SNs fire punkter.

Peter Terkelsen understregede forslagets karakter af udkast og bad folk om ikke at tage det for mere.

HFJ mente, at de enkelte punkter, der manglede i at gøre forslaget til eksamensordning, måtte høre hjemme i SN-sammenhæng. I et svar til Damsgaard-Madsen sagde han, at græskkravene efter hans mening var i orden og at en forskydning i balancen over på mere romersk historie og kultur selvfølgelig også ville kræve større latinkundskaber. Til Niels Hannestad sagde han, at det foreliggende forslag lægger mere vægt på det litterære end på det materielle kildemateriale og at han fandt det rigtigt sådan.

Også BD replicerede til Niels Hannestad. Fagets relevans bestod i høj grad i perspektivering, hvilket også var intentionen i forslaget; men selve glosen var undgået, fordi den er vag og svær at definere.

Som et a propos hertil bad POJ studienævnet præcisere, hvad der mentes med ordet 'integrere' og hvorvidt det for græskkravenes vedkommende blot var en eufemisme for 'ikke at komme op i til eksamen'.

BD og HFJ svarede hertil, at der var tale om, fremfor at foranstalte en særlig græskprøve, der kunne frygtes at ville blive isoleret fra resten af pensum, at anvende græskkundskaberne i det daglige arbejde med oversættelserne til kontrol og fx. for at slå ned på centrale græske begreber; og følgelig ville det i forlængelse deraf sandsynligvis være muligt at lave eksamen i faget på den måde, at sprogkundskaberne indgik på en meningsfyldt og oplysende måde i eksaminationen.

Derpå beklagede POJ generelt kvaliteten af de eksisterende danske oversættelser af relevante tekster.

BDL tog tråden op og advarede mod det katastrofale i, at der kunne blive et skel mellem den strengt filologiske forskning og undervisning ved instituttet og så den del af instituttets virksomhed, der skulle dreje sig om undervisning på baggrund af oversatte tekster. For ham at se var der en afgørende forskel og afstand fra grundtekst til oversættelse, og det oversættelsescentrerede arbejde risikerede at skille sig ud fra det fag-filologiske.

Dette imødegik GT kraftigt. Man anså en spaltning for en direkte umulighed, eftersom centrum i faget oldtidskundskab netop skulle være det nøjagtige arbejde med at kontrollere oversættelserne. Dette ville muliggøre en intim forbindelse mellem udnyttelsen af sprogkundskaberne og forståelsen af oversættelserne til gavn for de studerende.

HFJ tilsluttede sig dette og tilføjede, at en ændring i vægtlægningen med hensyn til forholdet mellem grundtekst- og sekundærlitteraturpensum ville forøge afstanden til grundteksterne betydeligt mere end det ville være tilfældet med oversættelserne, der jo dog hele tiden ville kunne kontrolleres.

BD mente, at selve systemet med kernekrav og tilvalg kunne hjælpe med til løsningen på problemet. Hun forudså, at det netop i undervisningssituationen ville vise sig at være frugtbart, at de forskellige studerende supplerede hinandens viden i tekstbehandlingen.

Efter en kort pause spurgte bestyreren, om SN var tilfreds med behandlingen eller ønskede mere fra IR.

BD svarede på SNs vegne, at hun var glad for den positive måde, forslaget var blevet modtaget på. Dog angående ressourcespørgsmålet var hun ikke helt klar over, hvorvidt IR var enig i, at undervisningen i oldtidskundskab kunne klares af instituttet inden for de nuværende rammer.

Bestyreren fastslog, at der selvfølgelig ikke kunne blive tale om at den optimale undervisning kunne rekvireres hvert eneste semester, men at tilbudene ville komme igen med visse mellemrum.

HFJ mente, at en meget stor del af studiet var lagt an på selvstudium foruden den undervisning, andre institutter kan overtage.

OT pegede her på Institut for Religionshistorie, BD fortalte, at der var interesse for faget på Institut for de eksakte videnskabers historie, og Damsgaard-Madsen gentog muligheden for

samarbejde med Historisk Institut.

Den udbredte opfattelse var, at spørgsmål om pensumstørrelse, ændring i tilvalgene m.m. var det SNs opgave at klarlægge i forbindelse med udarbejdelsen af eksamensordningen.

HFJ ønskede en officiel tilkendegivelse fra IR af, at IR for det første accepterede SNs oprettelse af oldtidskundskab og for det andet udtalte, at denne oprettelse ikke ville resultere i, at IR søgte flere stillinger til instituttet.

Dertil svarede bestyreren, at disse tilkendegivelser ville blive givet, når SN forelagde den endelige eksamensordning for IR før fremsendelse til fakultetet.

BDL konkluderede, at det altså nu var eksamensordningens udarbejdelse, det drejede sig om, og at det var SNs opgave.

Fra flere sider forsikredes, at fordelingen af undervisningen ville følge samme procedure og samme hævdvundne praksis på dette felt som på de nuværende. Der henvistes blandt andet til det under SN siddende udvalg for undervisningens tilrettelæggelse.

HFJ erklærede, at SN snarest muligt ville tage skridt til udarbejdelsen af eksamensordningen, og således sluttede høringen.

8. Evt.

GT bebudede snarest at ville afgive beretning for italiens-ekskursionen i juni 1979.

Ellers intet.

Mødet sluttede kl. 16.30.

Hans Gregersen
referent

Den 29. august 1979.

Referat af studienævnsmøde mandag den 20. august.

Til stede: Bodil Due (formand), Giuseppe Torresin, Erik Ostenfeld,
Hanne Dittmer, Steen Rønnow.

ad 1: Godkendelse af dagsordenen.

Efter ombytning af pkt. 5 og 6 godkendtes dagsordenen.

ad 2: Godkendelse af referat fra mødet den 29. maj.

ad 3: Meddelelser fra formanden.

SN har modtaget:

a.-h. som i indkaldelsen.

SN har afsendt: har desuden:

i. brev til Klassikerforeningens Oldtidskundskabsgruppe.

j. forhandlet med Studienævnet for Klassisk og Nærorientalsk
Arkæologi om "Tværfaget", tidspunktet for en intern
eksamination samt det nyeste forslag til studieordning
for bifag i Oldtidskundskab.

k. vedtaget at behandle studievejledningsproblematikken som
selvstændigt pkt. på et kommende møde.

ad 4: Meddelelser fra FSN.

Ingen.

ad 6: Studienævnets medlemmer i efteråret.

Steen Rønnow udtræder pr. 1.9. p.g.a. udenlandsophold. SN
indkalder suppleanten Søren Hindsholm. Formanden takkede
for Steen Rønnows indsats i SN.

Hanne Dittmer overvejer sig medlemskab; i tilfælde af udtræden
indkalder SN suppleanten Hans Gregersen.

Erik Ostenfeld redegjorde for sine forskningsplaner i efter-
året og forklarede, at han meget gerne ville kunne foretage
en studierejse til Oxford, hvis SNs øvrige medlemmer mente
at dette kunne accepteres. Formanden citerede reglerne fra
§ 28 og anbefalede, at man imødekom Ostenfelds ønske. SN
tiltrådte dette og overlod til formanden at tale med l.
suppleanten

ad 5: Planlægning af rusmodtagelse.

Der er til fagene tilmeldt 2 russer og 5 studerende med
studieskift; de fordeler sig med 1 klassisk filolog, 1
græsk- og 5 latin-studerende.

Det var konstateret ved kontakt med arkæologerne, at GSK-kur-
set ville få ca. 10 deltagere og at arkæologerne ville sende
3-5 til de græske propædeutiske hold.

SN vedtog at oprette eet tutorhold (Bodil Due og Simon Laursen)
samt et reservehold (Giuseppe Torresin og Hanne Dittmer), der
udarbejder undervisningsforslag mv.

De nye studerende inviteres til et arrangement på instituttet
mandag den 3. september kl. 10.15.

Til frokosten opfordres de øvrige lærere samt UDs bestyrelse
til at møde op.

ad 7: Undervisningen i efteråret og foråret.

SN konstaterede, at "ønskesedlen" var blevet opfyldt: under-
visningen i efteråret skulle derfor kunne begynde uden pro-
blemer.

I foråret vil der - på grund af tildeling af undervisnings-assistance - være mulighed for yderligere 2 timers undervisning. SN vedtog at afvente semestrets start før man evt. henvendte sig til IR herom.

Formanden skulle udarbejde forslag om iværksættelse af plan 1 eller 2 til Studienævnsmøde i oktober, hvor der træffes endelig beslutning.

ad 8: Planlægning af arbejdet i efteråret.

SN rekapitulerede forårets arbejde i de forskellige udvalg og fandt, at Filosofi-udvalgets arbejde måtte betragtes som afsluttet.

Desuden fandt man behov for at oprette udvalg til revision af turnusplanen samt foretage bestræbelser til udvidelse af studentertallet.

Det vedtoges at udsætte udvalgsnedsættelsen samt valg af næstformand til efter ny-konstitueringen.

ad 9: Vedtagelse af mødeplan for efteråret.

SN vedtog flg. mødeplan:

mandag d. 10. sept.

- - 1. okt.

- - 22. okt.

- - 12. nov.

- - 3. dec.

Alle dage kl. 10.15.

ad 10: Evt.

Intet.

Steen Rønnow
næstformand

Referat af studienævnsmøde mandag, den 10. september 1979.

Til stede: Bodil Due (formand), Giuseppe Torresin, Hanne Dittmer,
Søren Hindsholm, Simon Laursen.

Fraværende
med afbud: Erik Ostenfeld

Til stede
på særlig
indbydelse: Hans Gregersen.

1. Godkendelse af dagsorden.

Dagsordenen godkendtes.

2. Nyvalg af næstformand.

Simon Laursen valgtes.

3. Godkendelse af referat fra mødet den 20. august.

Referatet godkendtes.

4. Meddelelser fra formanden.

SN har modtaget

- a) oplysning om intern TV-K introduktion. Der er vedlagt til-
meldingsblanketter, fristen er 14. oktober. Man besluttede
at opsætte opslag om sagen.
- b) svar fra Finn Hobel på brev herfra af 5. september med med-
delelse om, at samme ikke har noget imod at fungere som cen-
sorformand.
- c) forespørgsel om enkeltfag. Man besluttede at svare, at prin-
cipielt kan alle kurser ved instituttet, der afsluttes med
prøve, accepteres som enkeltfag, og at vi ikke ser os i
stand til at oprette særlige kurser.
- d) forespørgsel vedrørende initiativer i forbindelse med forbed-
ring af langvarige uddannelsesbeskæftigelsesmuligheder. Man
besluttede at svare efter samme retningslinier som ved den
tidligere forespørgsel af 19. september 1977.
- e) meddelelse om valg til studienavn for gruppe I + II og IV
(hvv. lærere og studerende). Vedlagt er skema til angivelse
af mandater. Formanden har udfyldt dette i overensstemmelse
med sidste års procedure.
- f) forespørgsel om SNs forhold til ansøgere til immatrikulation
i gruppe III (ansøgere uden adgangsgivende eksamen). Man be-
sluttede at overlade til formanden at besvare forespørgslen,
idet man foreslog, at man, dersom tilfælde skulle forekomme,
ville indkalde til samtale, førend beslutning tages.
- g) referat fra SN i Odense.
- h) referat af fakultetsstudienævnsforretningsudvalgsmøde 22. juni

5. Meddelelser fra fakultetsstudienævnet.

Ingen.

6. studienævnsmedlemmer i efteråret 1979.

Da Hanne Dittmer efter overvejelse af sit medlemsskab havde besluttet at træde ud, indkalder SN suppleanten Hans Gregersen. Efter samtaler med 1. suppleanten i valggruppe I, Holger Friis Johansen kunne Bodil Due meddele, at denne var villig til at træde ind i stedet for Erik Ostenfeld, hvorfor SN indkalder Holger Friis Johansen.

7. Oldtidskundskab.

Man havde haft kontakt med Finn Jorsal, der havde udtrykt det ønske, at SN expliciterer sine ønsker. Det blev understreget, at hvis klassikerforeningens udvalg for oldtidskundskab tilbød at udarbejde eksamensordning, måtte man forbeholde sig udtalelsesret, idet det var tvivlsomt om de tre universiteter kunne blive enige om samme eksamensordning, men at man iøvrigt ikke ville modsætte sig tilbudets effektivering. SN ønskede oplysninger fra klassikerforeningens udvalg, og man ville ved førstkommande institutrådsmøde fremlægge forslaget til første høring med kommentar, udarbejdet af SNs oldtidskundskabsudvalg.

8. Studievejledning.

Indledningsvis gav Bodil Due en redegørelse for det centralt foretagne arbejde med extern studievejledning, herunder især for indholdet af referat af møde i november 1978, hvori der for de højere uddannelser skitseres en studievejledning på central basis, hvor de klassiske fag ville dele studievejleder med en række andre, og den arbejdsform, en sådan studievejleder ville arbejde i. På denne basis diskuterede SN dels, hvorledes man i givet fald skulle forholde sig til en sådan central studievejledning, dels hvorledes man i øjeblikket, hvor en sådan ikke findes, men enkelte studievejledere ved universitetet fungerer som erstatning, skulle forholde sig. I denne forbindelse skitserede Giuseppe Torresin et tidligere forsøg med en halvofficiel extern studievejledning og foreslog kontakt med den daværende fortaler for denne, Ivar Gjørup, hvilken kontakt SN vedtog at oprette med henblik på videre arbejde.

9. Nyvalg til siddende udvalg og nedsættelse af udvalg til undersøgelse af turnusplanen.

Søren Hindsholm indvalgte i udvalget for oldtidskundskab.

Hanne Dittmer vil fortsat kunne arbejde i The-klubben som konsulent, i samme udvalg indtræder Hans Gregersen og Bodil Due, idet Erik Ostenfeld udtræder.

Til at udgøre Turnusplan-udvalget valgtes Giuseppe Torresin, Bodil Due, Søren Hindsholm og Simon Laursen.

10. Filosofiordning på baggrund af IR-møde den 30. august 1979.

Man diskuterede de på IR-mødet fremførte indvendinger men fastholdt forslaget. Man vedtog at skrive til FSN vedrørende udgivelse af ændring til eksamensordningen.

11. Nedsættelse af bedømmelsesudvalg for ansøgere til undervisningsassistentstillingen i latin for historikere.

På baggrund af formalia, at SN ganske vist ansætter, men på basis af en indstilling fra de nærmest kvalificerede, nedsatte

SN et bedømmelsesudvalg bestående af Bodil Due og, dersom denne var villig, Ole Thomsen.

12. Eventuelt.

Tutorene meddelte, at der ville blive afholdt rusmøde fredag, den 14. kl. 12 i nordøstre kantine. Man oplyste desuden, at kun 6 mødte op til rusintroduktionen, heraf 3 græsk bifagsstuderende, 1 klassisk filologistuderende, samt to latin bifagsstuderende, der begge har vanskeligt ved at deltage i undervisningen i dette semester. Man besluttede at følge situationens videre forløb.

Simon Laursen
referent

Den 31. oktober 1979.

Referat af studienævnsmøde mandag den 1. oktober 1979.

Til stede: Bodil Due, Holger Friis Johansen, Giuseppe Torresin, Hans Gregersen,
Søren Hindsholm, Simon Laursen.

Indledningsvis bød formanden (Bodil Due) de nye medlemmer velkommen.

1. Godkendelse af dagsorden.
Dagsordenen godkendtes.

2. Godkendelse af referater fra møderne d. 10. september og d. 17. september.
Begge godkendtes.

3. Meddelelser fra formanden.
SN har modtaget:

- a) oplysning om etablering af den centrale koordinerende studievejledning, der har fået lokaler i Hovedbygningen. Studievejledningens vigtigste opgave fremtræder af skrivelsen at være koordination og kontaktformidling;
 - b) indkaldelse til og referat af møde i fakultetsstudienavnets forretningsudvalg fredag den 22. juni 1979;
 - c) brev fra Finn Jorsal vedr. oldtidskundskabsbifag; og besvaret
- a) skemaer vedr. undervisningsassistenter.

4. Meddelelser fra Fakultetsstudienævnet.

Man havde haft et møde 28.9., hvori man bl.a. havde besluttet at oprette et særskilt studienavn for finsk, vedtaget at udskyde tværfagsreglernes revision et år, genvalgt tværfagsudvalget og godkendt en besvarelse af spørgsmål vedr. bemandingsmål fra det faglige landsudvalg.

5. Oldtidskundskab. Planlægning af det videre arbejde herunder referat fra møde i klassikerforeningens arbejdsgruppe.

Indledningsvis gjorde Bodil Due rede for indholdet af et møde, studienavnets oldtidskundskabsudvalg havde holdt kort forinden vedrørende henvendelse til IR om høring over oldtidskundskab. Man havde på mødet drøftet visse enkeltpunkter og især lagt vægt på kontakten til klassisk arkæologi og andre berørte. Inden hun gik videre til en redegørelse for den ud af dette mødes beslutninger forfattede skitse til henvendelse til IR, redegjorde Friis Johansen som medlem af klassikerforeningens arbejdsgruppe for oldtidskundskab for dennes sidste møde i Odense den 13.9.1979. Han gik ud fra det brev, som Finn Jorsal havde sendt til såvel arbejdsgruppens medlemmer som til studienævnet, og som var opdelt i syv punkter:

1. præcision af, at arbejdsgruppens resultat var et ideoplæg, idet eksamensordninger måtte udformes af de enkelte SN;
2. ønske om, at de forskellige universiteters uddannelser i videst muligt omfang kunne gøres ens;
3. bemærkninger om studiets gennemførlighed på de normerede 2 år til bifag, at studiet hovedsagelig ville opsøges af studerende med allerede bestået hovedfag, hvad der ville åbne mulighed for afløsninger, og at man desuden ville kunne opstille studiemodeller i de enkelte SN (hertil knyttede Friis Johansen den bemærkning, at eksempler på modeller var ved at blive udarbejdet og ville tage form af kronologiske oversigter. Man ville som eksempler anvende 1. et hovedfag i historie med nysproglig studentereksamen, 2. latin hovedfag, 3. rus med nysproglig studentereksamen og 4. rus med klassisksproglig studentereksamen. Det udvalg der udarbejdede modellerne anså det for muligt at opstille et studium med 3 semestres studietid;

4. sprogkrav, hvortil et andet udvalg under arbejdsgruppen arbejdede med at fremstille en vejledning i læsning af tekst med paralleloversættelse, da man kunne konstatere nogen usikkerhed over for spørgsmålet om sprogkravenes udformning;
5. bemærkninger om periodeafgrænsningen, at man afviser den fremsatte kritik ud fra et konsistens- og gennemførlighedskriterium, men da finder det naturligt, hvor nødvendigt eller formålstjenligt, at inddrage perspektiverende materiale for oldtiden efter 300 f.Kr.;
6. vedr. tilvalgene, at man næppe kan tænke sig alle tilvalg oprettet overalt, idet de studerende muligvis kunne støtte sig til selvstudium;
7. synspunktet, at arbejdsgruppens arbejde nu måtte betragtes som afsluttet og initiativet nu lå hos de enkelte studienavn og institutråd. Man var villig til at udarbejde studievejledninger, men først efter at studieordningerne ved de enkelte studienavn var færdige.

Til dette bemærkede Torresin, at som man nu havde formuleret perioderne, var de tilfredsstillende. Han fandt alle tilvalg realistiske og afviste selvstudium, da tilvalgene netop var de uddybende områder.

Bodil Due præsenterede herefter en skitse til brev til IR, som hun efter SNS oldtidskundskabsudvalgs møde havde skrevet, og som var opdelt i 5 punkter:

1. indledningsvis præcision af de presserende forhold m.h.t. lærermangel, der gjorde sig gældende ikke blot for oldtidskundskab, men også for latin, så at behovet for lærere i oldtidskundskab næppe ville kunne dækkes af latinlærere;
2. oldtidskundskabens udsathed grundet de nuværende læreres forholdsvis faglige utilstrækkelighed, der jo var et argument for modstandere af oldtidskundskab;
3. omtale af det nye forslag til eksamensordning, som klassikerforeningens arbejdsgruppe for oldtidskundskab havde udarbejdet, hvorved der sigtedes til et forslag med en opdeling af studiet i to hovedgrene, dels I Kernekrav, med 9 punkter, hvorunder kravet, at man skal kunne græsk i et omfang, der sætter en i stand til at tage kritisk stilling til oversættelsers forhold til originalen og til at benytte sekundærlitteratur, der citerer på græsk, hvilket man vurderer man kan opnå ved læsning af 2000 vers poesi og 200 sider prosa; kravet, at man har kendskab til græsk litteraturhistorie med krav om opgivelse af 12.000 vers epik, 9 dramaer, 500 sider historie og 500 sider filosofi, hovedsagelig til 300 f.Kr., og at man har sat sig ind i denne periodes "Nachleben" i Vesteuropa; kravene, at man har kendskab til den antikke filosofi, til græsk historie og samfundsforhold, til antik religionshistorie og mytologi og til græsk arkæologi; desuden krav om forståelse for oversættelsers begrænsninger; dels II Tilvalg, som der er foreslået 6 af, hvoraf man skal opgive 2, nemlig A. Litteratur, B. Filosofi og idehistorie, C. Historie og Samfundsforhold, D. Religionshistorie, E. Arkæologi, F. Naturvidenskaber; disse tilvalg er til for at uddybe de kundskaber, man via kernekravene får, på enkelte områder;
4. den store interesse, man har kunnet konstatere for bifag i oldtidskundskab, og efter disse indledende, argumenterende og anbefalende punkter,
5. kritik af forslaget på 4 punkter, dels 1. græskkravene, hvor SN finder det vigtigt at betone græsk som en del af studiet i bredere forstand, nemlig til fortløbende kritik af oversættelsen; 2. en vis grad af kritik af pensumstørrelserne, man anbefaler en opdeling i kursorisk og statarisk læste tekster eller en nedskæring, 3. at man ikke på alle universiteter vil kunne opretholde alle seks tilvalg, hvorfor man kan tænke sig sammenlægning af nogle af dem nogle steder; evt. et bortfald af nogle af dem nogle steder, andre andre steder; og 4. ønske en yderligere mulighed for perspektivering især ind i det romerske område (hertil knyttede Friis

Johansen den kommentar, at præcis definition ikke gives på dette område, og at brevet burde være nærmere Finn Jorsals brev, hvortil Torresin svarede, at der kun skulle kunne inddrages relevante tekster). Endelig udtrykte brevet håb om velvilje på trods af visse omkostninger, især i overgangsfasen.

Dette sidste foranledigede en kort debat om spørgsmålet om ressourcerne. Torresin understregede nødvendigheden af at IR markerer, at den nuværende lærerstab vil kunne klare undervisningen, da dette blot er en ny måde at undervise i oldtiden på.

Bodil Due konkluderede: man skulle invitere forskellige fag, omforme skrivelsen efter fremsat kritik, og derefter afvente høringen, idet alle IR-medlemmer skulle modtage klassikerforeningens arbejdsgruppes forslag.

Endelig henledte Torresin opmærksomheden på, at også censorerne sikkert gerne ville orienteres om arbejdet og høres om deres mening.

6. Semestrets start.

Man beklagede det ringe antal nye studenter og berørte spørgsmålet om et reklamefremstød. Friis Johansen udtrykte sit mishag over det ringe antal studenter til græsk sproghistorie og foreslog, at man for fremtiden bad skemalæggeren sørge for at holde denne disciplin konkurrenceløs. Iøvrigt var der ingen problemer.

7. Undervisningen i foråret.

Man skulle vælge mellem de to modeller, hvormed udvalget til undervisningens tilrettelæggelse havde opereret for forårets vedkommende. Man valgte, grundet omfattende forøgelse af de nye græskstuderende, model 2, der lader de propædeutiske græskforløb fortsætte.

Man vedtog at lade 2 timer, der ved bevillingen af undervisningsassistenthjælp var blevet frigjort, behandle i udvalget for undervisningens tilrettelæggelse.

8. Evt.

Intet.

Simon Laursen
referent

Referat af studienævnsmøde mandag den 22. oktober 1979.

Til stede: Bodil Due, Holger Friis Johansen, Giuseppe Torresin,
Hans Gregersen, Simon Laursen.

Fraværende: Søren Hindsholm

1. Godkendelse af dagsorden.

Idet punkt 2 udsattes, godkendtes dagsordenen.

2. Godkendelse af referat fra mødet 1. oktober 1979.

Punktet udsat.

3. Meddelelser fra formanden.

SN har

- a) fra arbejdsdirektoratet via rektorkollegiet modtaget meddelelse om en række stillinger som vejledere i studieorienterende møder.
- b) fra valgsekretariatet modtaget et sæt af formularerne 10, 12, 13 og 15 til orientering. Eksemplarer af samme kan fås i valgsekretariatet i administrationsbygningens kælderetage.
- c) fra studienævnet for klassiske studier ved Odense Universitet modtaget referat fra og dagsorden til møde tirsdag den 23. oktober 1979.
- d) fra Studienævnet for klassisk filologi m.v. ved Københavns Universitet modtaget referat nr. 14 af møde 21.6.79, nr. 15 af møde 5.9.79, nr. 16 af møde 12.9.79, nr. 17 af møde 20.9.79, og nr. 18 af møde 27.9.79.
- e) fra studievejledningen modtaget kopi af brev fra samme til Jakob Rehof med meddelelse om dennes optagelse på enkeltkursus: Propædeutisk kursus i latinsk prosalæsning i E 79 og F 80.
- f) fra registraturen modtaget meddelelse om, at Kirsten Funder har skiftet studiefag til latin bifag.
- g) modtaget liste over adresser og træffetider for studienavn/studievejledere.
- h) fra Det humanistiske Fakultetsstudienavn modtaget indkaldelse af forslag til tværfag 1980/81. I denne forbindelse berørte Torresin spørgsmålet om muligheden af emneramme. Fristen for indlevering af sådanne forslag er overskredet 15.okt., men til enkelttværfag kan forslag indleveres indtil 15. nov.
- i) modtaget "Rules of Admission for Foreign Students 1979/80" til AU.

4. Meddelelser fra FSN.

Ingen.

5. Forberedelse af høring om oldtidskundskab.

Man gennemdebatterede en række aspekter, hvis berøring på IR-mødet man forudså.

6. Evt.

Intet.

Simon Laursen
referent

Den 29. november 1979.

Referat af studienævnsmøde mandag den 12. november 1979.

Til stede: Bodil Due (formand), Holger Friis Johansen, Giuseppe Torresin, Hans Gregersen, Søren Hindsholm, Simon Laursen.

1. Godkendelse af dagsorden.
Dagsordenen godkendtes.
2. Godkendelse af referater fra møderne den 1.10. og 22.10.
Begge referater godkendtes.
3. Meddelelser fra formanden.
SN har
 - a) fra studenterrådgivningen modtaget pjece om dennes arbejde og arbejdsområde.
 - b) modtaget telefontavle over Aarhus Universitet og enkelte tilknyttede institutioner og virksomheder.
 - c) fra Institut for klassiske studier ved Odense Universitet modtaget referat af møde i studienavn for klassisk filologi fredag den 31. august 1979.
 - d) fra det humanistiske fakultetsstudienavn modtaget meddelelse om tværfagsemnerammeforslag for 1980/81.
4. Meddelelser fra fakultetsstudienævnet.
Man havde, oplyste Torresin, afholdt møde fredag den 2. november men var ikke blevet beslutningsdygtige. Man havde derfor blot diskuteret enkelte af de på dagsordenen stående punkter.
5. Indstilling fra UT.
Man havde to timer i forårssemestret at udfylde, og efter en kort diskussion af og på basis af et materiale, som UT havde indsamlet fra studenterne i form af spørgeskemaer, besluttede man sig for at gennemføre en generel introduktion til nyplatonismen.
6. Oldtidskundskab.
På baggrund af IRs principielle tilslutning til et bifag i oldtidskundskab, fik oldtidskundskabsudvalget det kommissorium at udarbejde en eksamensordning hertil.
7. Dispensationsansøgning.
Dispensationen blev givet.
8. Evt.
Intet.

Simon Laursen
referent

Propædeutiske kurser:

Latinsk prosa: Fra semestrets begyndelse vil vi læse kortere tekststykker fra forskellige værker af forskellige forfattere. Stykkerne skal skærpe vor sproglig-stilistiske iagttagelsesevne og vil blive valgt efter deres muligheder herfor. Hvad indholdet af stykkerne angår: Jeg vil ikke gå af vejen for berømte stykker (fortaler, f.ex. den til Celsus' De medicina, psykologiske portrætter hos historikere, Seneca- og Plinius-breve om dagligliv).

Jeg tror, det er af værdi, at man tidligt i studiet stifter bekendtskab med mange af klassikerne og forstår, at de lader sig læse.

NB Kurset er først og fremmest for russer, og deres ønsker er afgørende for niveauet, men de propædeutiske kurser er ikke lukkede, og evt. andre interesserede kan deltage efter aftale.

Ole Thomsen

Latinsk poesi: Efter i indeværende semester at have læst Terents Adelphoe og Ovid, Amores I skulle vi gerne i forårssemestret nå Metamorphosernes XI og Aeneidens IV bog. Indimellem vil vi læse nogle af de elegier som skal behandles nøjere i Bodils Romerske elegi.

Otto Steen Due

Græsk prosa: Det vil senere blive oplyst, hvilke tekster, der skal læses.

Græsk poesi: Homer! Jeg regner med i foråret af fortsætte med Odysseen, apologerne, hvor vi især vil koncentrere os om 9. og 11. sang.

Bodil Due

Øvrige undervisning:

Romerske elegi: Jeg tænker mig en gennemgang, gerne med øvelser, af udvalgte elegier af Properts, Tibul og Ovid til belysning af genren (Motiv-sammenfald, miljø, baggrund og udvikling) og af de enkelte digteres egenart. Det er hensigten at etablere et samarbejde med det propædeutiske forløb i latinsk poesi. Vi vil derfor begynde med elegier fra 1. bog af Amores. Det vil være mest praktisk, hvis deltagerne selv har Oxford-udgaven af de tre elegikere.

Bodil Due

Catull: Hovedvægten vil blive lagt på gennemgang af en række digte i elegisk versmål, som bl.a. på forskellig måde kan belyse Catulls position i forhold til de augustæiske elegikere.

For 1. og 2. dels studerende.

Holger Friis Johansen

Sallust: Catilina: Tekstgennemgang med speciel reference til Ciceros Catilinariske Taler. Indføring i romersk historieskrivning.

Tekst: Kurfess (Teubner).

Erik Ostenfeld

Senecas Breve I/II: Udgave: L.D. Reynolds, Oxford Classical Texts.

Kommentar (til et udvalg): W.C. Summers.

Oversættelse: M.Cl. Gertz.

Udvalget af breve vil blive foretaget efter den prægnans, hvormed de beskriver/kritiserer det romerske samfund. Vi vil altså - ud over de mere indlysende aspekter - lægge vægt på de sociologiske og psykologiske.

Jeg foreslår, at vi supplerer den intensive læsning af nogle centrale kortere breve med ekstensiv læsning, evt. ved hjælp af Gertz' oversættelse, som er et unikum af akribi.

Ole Thomsen

Græsk metrik: Elementær indføring i almindelige prosodiske og metriske regler

Græsk tragedie i oversættelse: De tre store tragikeres bevarede produktion vil blive behandlet i forelæsninger, textlæsning i oversættelse, og kollokvier, med vægt både på formale og indholdsmæssige aspekter. Ca. 3-4 tragedier af hver tragiker tænkes gennemgået i oversættelse (til dansk, hvor egnede oversættelser findes; i øvrigt efter behov til svensk, norsk og de tre vesteuropæiske hovedsprog). Muligheden for delvis samkøring med G. Torresins Sophokles-gennemgang holdes åben.

Forløbet tilrettelægges såvel for græskstuderende som for evt. oldtidskundskabsstuderende samt for studerende med andre humanistiske fag (latin, moderne sprog, litteratur etc.). Græskkundskaber er således ingen betingelse for deltagelse.

Holger Friis Johansen

N y p l a t o n i s m e n

Nyplatonismen er den sidste store skole i den antikke filosofihistorie, og den fik også af den grund stor betydning for den efterfølgende filosofiske udvikling i middelalderen og stor indflydelse på formidlingen af den antikke filosofi i det hele taget.

Betegnelsen 'nyplatonisme' er af ny dato. Skolen selv ønskede at være Platon-skole, og Platon-interpretation er et væsentligt kendetegn for denne filosofiske retning og den litteratur, den har frembragt. Der er i al fald det rigtige i betegnelsen, at nyplatonismen ønskede at være en fornyelse af platonismen, en Platon-renæssance. Men nyplatonikerne ønskede også at være en syntese af den græske og antikke filosofiske tradition, og enheden mellem Platon og Aristoteles er en af de vigtige filosofihistoriske teser i nyplatonismen (trods Plotins forbehold over for Aristoteles).

Udgangspunktet er Ammonius Sakkas, der ikke har efterladt sig noget skriftligt, men så meget større filosofisk inspiration. Fra det alexandrinske miljø spiller også østlig indflydelse en rolle, som den har gjort det før, f.eks. i stoicismen. Plotin (204-270 e.Kr.) er Ammonius' store elev, og inspirationen fra Ammonius breder sig ganske særligt gennem Plotins omfattende og dybtgående filosofiske arbejde. Den præger herefter hele den filosofiske udvikling ud fra centrene i Rom, Alexandria, Antiochia, Pergamon og Athen (i Athen indtil skolen lukkes i 529).

For nyplatonismens indflydelse blev det af afgørende betydning, at de kristne kirkefædre accepterede store dele af den nyplatoniske tænkning. For selv om der på afgørende punkter var en uforenelig modsætning nyplatonismen og kristendommen (konflikten var eklatant f.eks. hos Porfyr og i skolen i Athen), så var der for de kristne tænkere så meget sandt i nyplatonismen, at de kunne udtrykke meget af den kristne opfattelse ved hjælp af den nyplatoniske filosofi og iøvrigt se store dele af den platoniske tradition som en direkte forberedelse til kristendommen (en 'praeparatio euangelica'). Således får nyplatonismen stor betydning, i vest for Augustin, i øst for de store kappadokier, Basilus den Store, Gregor af Nazianz og Gregor af Nyssa, og for Pseudo-Dionysius. Herfra breder indflydelsen sig i både østlig og vestlig tradition op i middelalderen. Også i Aristoteles-renæssancen i middelalderen har nyplatonismen betydning, således er f.eks. Thomas Aquinas' ontologi og metafysik præget af den nyplatoniske tænkning.

Senere søgte renaissancefilosoffer som Ficino og Pico inspiration i platonismen i dens nyplatoniske form. Platon-akademiet i Firenze og den stærke indflydelse fra Plethon og Bessarion betød et højdepunkt for genoplivelsen af en platonisme, der ligger i direkte forlængelse af 'ny'platonismen. Nyplatonismen har været af afgørende betydning for en Nicolaus Cusanus, og renaissance-platonismen som helhed er en vigtig forudsætning for en tænker som Giordano Bruno. Den europæiske tradition for mystik, der så ofte er blevet glemt eller fortrængt af rationalismens dominans, har øst af den platoniske tradition, som nyplatonismen står for, og viser på forskellige måder slående analogier og fælles træk. For at nyplatonismen som Platon både er meget rationel og samtidigt dybt præget af mystik, er en vigtig kendsgerning. Således har nyplatonismen på mangfoldige måder været med til at forme den europæiske kultur i Øst og Vest.

Den planlagte introduktion har som formål at give en indføring i nyplatonismen 'fra grunden'. Vægten vil blive lagt på at indføre i de filosofiske problemstillinger og den filosofiske erkendelse, der er nyplatonismen særegen. Forudsætningerne, således navnlig hos Platon og Aristoteles, må nødvendigvis indtage en stor plads, og der vil blive trukket linier frem i den senere udvikling, således at såvel forudsætninger som indflydelsen indgår i perspektivet. Men det filosofiske indhold i nyplatonismen vil blive hovedsagen, og det er tanken at lade Plotin være den centrale skikkelse for introduktionen.

Da det ikke forventes, at deltagerne har særligt forhåndskendskab til nyplatonismen, er det planen i vid udstrækning at benytte forelæsningsformen, idet denne undervisningsform må anses for at være velegnet til indføring i et nyt område. Men forelæsningerne tænkes suppleret med læsning af moderne fremstillinger (som J.M.Rist, Plotinus. *The Road to Reality*. Cambridge Univ.Press 1967) og med tekstlæsning af udvalgte kilder (fra f.eks. C.J.de Vogel, *Greek Philosophy. A Collection of Texts III*. Leiden 1957 og *Platonisme i Antikk og Middelalder* ved Egil A.Wyller. Oslo 1973). Selv om inddragelse af de græske udtryk og formuleringer og af græske tekster til staidighed vil være en nødvendighed, vil det blive forsøgt at arbejde med dobbeltsprogede tekstudgaver og at inddrage oversættelser. Interesserede, der kun har et begrænset kendskab til græsk, skal derfor ikke af den grund afholde sig fra at deltage; bestræbelser på at løse de sproglige problemer vil indgå i introduktionen.

Middelalderlatinske tekster

Formålet med at arbejde med middelalderlatinske tekster må være at få et førstehåndskendskab til den middelalderlige kulturkreds i Vesteuropa. Herudfra vil det senere være muligt at se middelalderen i forhold til oldtiden og i forhold til nyere tid i europæisk perspektiv. Men den middelalderlige litteratur på latin er så stor, at alene det vældige omfang gør det vanskeligt at orientere sig - for slet ikke at tale om de mange andre problemer, som studiet af middelalderen rejser. Som indføring i området er det mest nærliggende at læse et udvalg af tekster, der på repræsentativ måde belyser forskellige sider af middelalderkulturen. Det er læsning af sådanne, udvalgte middelalderlatinske tekster, der står på programmet for foråret 1980.

For den studerende med klassisk latin som fag skulle det gennem en sådan indføring blive muligt senere hen lettere og bedre at kunne inddrage middelalderlatinske tekster i undervisningen, vurdere mulighederne og vælge tekster, finde frem til hjælpemidlerne og arbejde sprogligt, litterært og historisk med teksterne med hensyntagen til den pædagogiske situation. Dertil kommer, at middelalderkulturen er et vigtigt fælles felt for en række fag som historie, arkæologi, kunsthistorie, filosofi, idéhistorie, teologi etc., og kendskabet til latin og latinens middelalderlige tekstform åbner derfor muligheder både for at yde andre fag og kolleger service og for at gå ind i et tværfagligt samarbejde.

Studerende fra andre fag, der har brug for eller ønsker at arbejde med middelalderlatinske tekster i forbindelse med deres eget fag, er naturligvis meget velkomne til at deltage i denne læsning af udvalgte tekster. Der vil kunne tages vidtstrakte hensyn til ønsker fra studerende fra andre fag, idet der i udvalget af tekster kan optages tekster, der har særlig interesse i den ene eller anden, faglige sammenhæng. Kendskab til latin på gymnasialt niveau er dog en forudsætning for deltagelsen.

Som arbejdsform er tænkt øvelsesformen, således at den enkelte studerende eller en gruppe efter en fra starten gennemdrøftet plan arbejder specielt med en eller flere tekster i semestrets løb og fremlægger den pågældende tekst med indledning og sproglig-indholdsmæssig gennemgang. De øvrige deltagere forbereder sig på de tekster, der fremlægges, således at de er i stand til at deltage i drøftelse af de fremlagte tekster.

Tekstlæsningen er tænkt indledt med en almen indføring i middelalderlatin (sprog, litteratur, håndbøger, tekstudgaver m.v.) på elementært plan, idet tekstlæsningen fortrinsvis er beregnet for førstestuderende og andre, der ikke tidligere har haft indføring i middelalderlatin.

Hvad tekstudvalget angår, er det tanken at tage udgangspunkt i et foreliggende udvalg og hertil som grundbog at benytte F.E.Harrison, *Millenium, A Latin Reader 374-1374*, Oxford 1968. Den er elementær, men giver en god oversigt og et alsidigt tekstudvalg. Ud fra læsning af de tekster, Harrison bringer, vil det være muligt at gå over til andre tekster og andre udgaver.

Som oplæg til en drøftelse af, hvilke tekster der skal lægges til grund for forårets tekstlæsning, kan der allerede nu, men foreløbigt peges på følgende, mulige tekstområder:

Vulgata-tekster

Historiske tekster som Gregor af Tours, Beda, Otto f.Freising

Tekster til belysning af den karolingiske renæssance, som f.eks. Einhard, *Vita Caroli Magni* og Karl d.Store's *epistula generalis* og *epistula de litteris colendis*.

Magna Charta Libertatum fra 1215 (grundstenen i den engelske forfatningstradition).

Monastiske tekster som Benedikts regel og *Exordium Magnum Ordinis Cisterciensis*.

Tekster til belysning af den middelalderlige undervisning, som Aelfric, Eadmer, Hugo S.Vict. (cf.Karl d.St.).

Hagiografisk litteratur som f.eks. Rimberts *Ansgar-Vita*.

Legendelitteratur som *Gesta Romanorum*.

Teologisk litteratur, f.eks. indledningerne til Anselms *Proslogion* og til Thomas Aquinas' *Summa Theologica*.

Sentenslitteraturen.

Liturgiske tekster, f.eks. messetekster eller tidebønner

Retslitteratur som kanonisk ret eller *Liber Extra* fra 1234 (en sammenfatning af tidligere traditioner, der fik afgørende betydning for den europæiske retsudvikling).

Den kristne hymnedigtning, f.eks. sekvenserne.

Den verdslige digtning, f.eks. *Carmina Cantabrigiensia*, *Archipoeta*, *Carmina Burana*, *Vagantviser*.

Breve, f.eks. Bernhard af Clairvaux eller Petrarcha.

Tekster til belysning af dansk middelalder.

Nærmere aftale om tekstudvalg og arbejdsform træffes ved semestrets begyndelse. I mangt og meget må vi prøve os frem, for det må erindres, at der er tale om et område, der er under opdyrkning ved instituttet.

SOPHOKLES, AIAS (I/II del).

Jeg har valgt Aias af flere grunde. Jeg behøver ikke at tale om den første, at Aias er et hovedværk. Endvidere hører den ikke blandt disse Sophokles-tragedier, hvis første del først får sin fulde betydning efter at man har læst anden del. Vi kan derfor tillade os at læse den første del intensivt og overlade anden del med dens specifikke problemer til en kursorisk læsning og til information. Det kunne dog være en god idé at læse hele tragedien før semesterstarten i Thor Langes oversættelse fra 1903. I centrum af Aias står to elementer, afsind (eller er det galskab?) og selvmord, som i så mange myther og tragedier, især af Sophokles. Men i Aias er disse to elementer de to konstitutive, strukturelle elementer i tragediens opbygning. Er de kun dramatiske strukturer, eller strukturerer de et teaterstykke fordi de efter Sophokles' og grækernes opfattelse spiller en stor rolle i det menneskelige liv og skal tages med i vor holdning til livet og til andre mennesker? Allerede nu vil jeg henviser til to værker: J.L.Heiberg, Sindssygdом i den klassiske Oldtid (i Fra Hellas og Italien I, 203ff.) og R.Hirzel, Der Selbstmord, 3 artikler i Archiv für Religionswissenschaft XI (1908), genoptrykt i W.B. 1966.

Som bekendt har disse to problemer levet et tilbagetrukket liv i den moderne kultur. Den borgerlige kultur har forsøgt at lukke øje og øre for dem, eller at klassificere dem bort og indespærre dem i lukkede specialiserede afhandlinger, ligesom den indespærre og skjuler for sine øjne alt det som ikke synger med på "de moderne tiders triumfmarch" ("alt ved fremskridtet er godt og det som ikke er godt er kun parentes og affald"). Men i de seneste år er sindslidelser og død trådt stærkt frem i debatten som væsentlige synsvinkler, udfra hvilke vi skal bedømme den menneskelige tilværelse og samfundet. Det er ikke så lidt inspiration vi kan hente fra denne debat. I det mindste kan den hjælpe til at befri os fra mange fordomme. For bare at forstå problemernes kompleksitet se introduktionen i Michel Foucault, Histoire de la folie a l'age classique 1961 (age classique er fra 1630 til revolutionen) (findes også i norsk oversættelse med forklarende indledning af E.Falkum; Gyldendal Oslo 1973) og bemærk straks fattigdommen i Foucaults reference til antikke begreber, en henvisning til hybris, en efterhånden slidt grammofoonplade, synes jeg.

Angående selvmord, så har grækerne udtrykkeligt sat det i forbindelse med den politiske frihed og den frie mands ideal og anvendt selvmordet som et ideologisk led i retfærdiggørelsen for slaveriet. I sin hymne til dyden synger Aristoteles (PMG 842 Page)

οἷς πέρι, παρθένε (Ἀρετή) μορφᾶς
καὶ θανεῖν ζηλωτὸς ἐν Ἑλλάδι πότμος
(ἐν Ἑλλάδι, altså ikke hos barbarerne og slaverne)

.....

σοῖς τε πόθοις Ἀχιλεὺς Αἴας τ' Αἶδαο δόμους ἦλθον.

Altså Achilleus' og Aias' død er to ens måder at ofre livet til dyden på. Men fra sofisterne til stoikerne udvikler der sig en diskussion om denne problematik som tager form af en diskussion pro eller contra Aias og af en beskrivelse af hans og Odysseus' sind. "Psychologien" (mandspsychologi som adskilt fra kvindepyschologi) begynder altså med diskussionen om Aias og ekkoer af denne findes også i Homer-scholierne.

Og hver gang man i middelalderen og renaissance har talt om den frie mand og den politiske frihed, så har man også talt om Aias og Lucretia og Cato, måske mere om de to sidstnævnte ("Han (Dante) søger friheden; hvor kær den er, det ved han, som for den har ofret livet. Du ved det: thi for dig i Utica var døden ikke bitter": siger Vergil (hos Dante, Purg. I.71ff.) til Cato, som Gud efter selvmordet ikke bare ikke har straffet, men har gjort til hellig vogter i Purgatoriet). Mere dyb og direkte er interessen for Aias og Sophokles' tragedie i Sturm und Drang-tiden, i Goethes (Werther) og Foscolos tid (Ortis 1802 og tragedien Aiace 1811) Sophokles' Aias tvinger os også til at beskæftige os med ironi/tragisk ironi, et begreb som ofte bruges lidt for generøst om mange og vidt forskellige fænomener og som vi må forsøge at indskrænke og definere skarpt. Som grundkommentar kan vi bruge W.B.Stanfords, London Macmillan 1963 (kommer til AB). Stanford er ganske vist en smule naiv og døv over for det heroiske, men hans kommentar er let tilgængelig og ud fra den vil vi arbejde videre i den vældige sekundærlitteratur og større kommentarer.

Som introduktion vil jeg kun tale om overleveringsproblemerne, bl.a. i forbindelse med den nye Teubner-udgave af Dawe 1975. For en generel introduktion til tragedien henviser jeg til H.F.J.s timer: Græske tragedier i oversættelse. De to kurser hviler naturligvis hvert i sig selv, men de berører hinanden på mange måder og Holger og jeg vil også forsøge at koordinere dem. Også for metrikken henviser jeg de studenter der savner en elemen-

tær introduktion til H.F.J.s time i Græsk metrik. Ved at følge denne time, vil de kunne deltage i vor metriske læsning af Aias.

ROMERSK HISTORIE OG SAMFUNDSFORHOLD for 2.semesterstuderende.

I forårssemestret 1980 begynder det nye forløb i Romersk historie og samfundsforhold, der fortsætter og konkluderes i efterårssemestret med en 10-dages hjemmeopgave. De grundtekster, vi skal bruge, er de sædvanlige: Rostovtzeff, Romersk Historie (findes også i engelsk (billigere) originaludgave), Drachmann-Afzelius, Rom. Statsforfatning, Drachmann, Rom. Statsforvaltning: disse sidste to bøger er udsolgt, men vi kan låne dem på biblioteket eller kollegaer, eller få dem fotokopieret. Om det skal vi tale i den første time.

Samtidig vil vi kunne aftale, på hvilke aspekter af det store område, som Historie og samfundsforhold omfatter, vi vil sætte særlige accenter. Det vil også være muligt at koordinere vort kursus med tekster, der vil blive læst i propædeutisk prosa og med Sallusttimerne.

Giuseppe Torresin.

ØVELSE OVER NOGLE HOVEDBEGREBER I ARISTOTELES' FILOSOFI

på grundlag af udvalgte tekster (fotokopi). Grundbog: Anfinn Sfiengen: Aristoteles, en innføring, Oslo 1977.

Det er en uomgængelig nødvendighed for ens selvforståelse at vide besked med de tankeformer, Aristoteles udviklede for 2½ årtusinde siden, da de i næsten 2000 år dominerede Vestens bevidsthed og på mange felter kan siges at have fået fornyset aktualitet (f.eks. psykologien og etikken). Normalt har vi læst enkelte skrifter, men da alt for mange forbinder alt for lidt med denne filosof, har jeg fundet det vigtigt at lægge op til en generel indføring i hovedbegreberne (f.eks. substans, kvalitet, form, materie, essens, varen, sjæl, sansning, natur, tilblivelse, lykke, frihed, handling, etc.). Det vil til en vis grad være op til deltagerne, hvilke begreber, der skal behandles. Der søges for nærværende etableret et samarbejde med en lærer fra Filosofisk institut, hvilket vil indebære - i givet fald - deltagelse af studerende fra filosofi.

Emnet annonceres som øvelse, dvs. at der forventes en vis indsats i form af forberedelse af korte, men centrale tekster samt at man påtager sig én opgave (evt. teamopgave) i løbet af semestret. Af hensyntagen til filosofferne samt evt. andre interesserede udleveres græske tekster med oversættelse. Øvelsen henvender sig derfor til alle ved instituttet, der har interesse i at se kontinuiteten fra antikken til vor tid og som ønsker større bevidsthed om egne tankeformer.

Erik Ostenfeld.

HILSEN FRA DET STORE UDLAND

Agora skal viderebringe en hilsen fra vor Lars, som befinder sig i Athen, har det godt, studerer og ikke ved, hvornår han kommer hjem. Vi takker og hilser igen på hele flokkens vegne.

Red.

NOTITS OM DET NYE FAGUDVALG

Der er blevet oprettet et nyt fagudvalg, der har sat sig til opgave bl.a. at afholde studentermøder og koordinere studenterarbejdet i de faglige organer. Fagudvalget består af: Peter Fink, Palle Winther, Hans Gregersen, Simon Lauersen og Søren Hindsholm. Udvalget vil senere mere udførligt beskrive sit arbejde og sine intentioner.